

Wprowadzenie do filozofii

Introduction to Philosophy

Program studiów dla przedmiotu obowiązujący od cyklu kształcenia	2025/2026
Kierunek studiów	Prawo
Rok i semestr studiów	Rok I/ Semestr I
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia na kierunku	Ogólnoakademicki
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Ogólny
Nazwa specjalizacji (jeśli przedmiot specjalizacyjny)	-
Status przedmiotu	Obligatoryjny

Forma zajęć	Liczba godzin		ECTS	Forma zaliczenia
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne		
Wykład	35	20	5	Egzamin
Razem za zajęcia dydaktyczne	35	20		
Praca własna studenta	90	105		
Ogółem	125	125		

Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Zdobycie wiedzy na temat źródeł, historii i podstawowych nurtów filozoficznych
2.	Nabywanie umiejętności posługiwania się podstawowymi pojęciami filozoficznymi
3.	Nabywanie umiejętności lektury wybranych tekstów filozoficznych

Efekty uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W1	Posiada wiedzę o przedmiocie filozofii i jej poszczególnych dziedzinach, zna podstawowe pojęcia filozoficzne, rozpoznaje podstawowe problemy i dylematy filozoficzne, potrafi rozpoznawać i identyfikować zagadnienia charakterystyczne dla poszczególnych okresów w dziejach filozofii	PR_WG01 PR_WG02 PR_WG05 PR_WG10 PR_WK03	Egzamin pisemny

UMIĘJĘTNOŚCI			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
U1	Potrafi identyfikować cechy i idee przewodnie głównych nurtów filozoficznych, analizuje wybrane problemy w perspektywie historycznej, posiada umiejętność swobodnego dokonywania porównań między nimi, umie wskazać na twórców kierunków filozoficznych oraz na najważniejsze dylematy dotyczące bytu i wiedzy	PR_UW06 PR_UW07 PR_UW09	Egzamin pisemny Lektura tekstów, dyskusja
U2	Potrafi w sposób krytyczny odczytać tekst źródłowy, potrafi samodzielnie wskazać na trudności w wybranych koncepcjach filozoficznych i etycznych		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
K1	Jest świadomy różnic pomiędzy myśleniem filozoficznym i zdroworozsądkowym, traktuje filozofię z szacunkiem, doceniając jej znaczenie zarówno dla rozwoju cywilizacji jak i dla rozwoju osobistego.	PR_KK02 PR_KO01 PR_KR03	dyskusja

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin
		Wykład

		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Przedmiot i działy filozofii. Źródła filozofii. Różnice i podobieństwa pomiędzy filozofią a zdrowym rozsądkiem, religią, ideologią, sztuką. Filozofia europejska a orientalna myśl filozoficzna. Działy filozofii. Omówienie przedmiotu i zakresu ontologii, epistemologii, aksjologii i antropologii filozoficznej. Podstawowe lektury filozoficzne	6	4
2.	Początki filozofii. Filozofia przedsokratejska. Cywilizacyjne tło powstania filozofii greckiej. Starożytna kosmologia. Istota pytania o arche na przykładzie poglądów Anaksymandra, Anaksymenesa, Empedoklesa, Anaksagorasa i Demokryta. Problem bytu i zmienności na przykładzie wariabilizmu Heraklita oraz ontologicznych poglądów szkoły eleackiej. Paradoxy starożytne i współczesne.	4	3
3.	Klasyczna filozofia grecka. Humanistyczna orientacja sofistyki. Relatywizm a absolutyzm etyczny. Różnica pomiędzy prawdą podmiotową i przedmiotową. Intelktualizm etyczny Sokratesa i jego znaczenie dla późniejszych rozwiązań aksjologicznych. Znaczenie definicji w rozważaniach filozoficznych. Lektura "Eutyfrona"	3	2
4.	Idealizm obiektywny na przykładzie teorii idei Platona. Omówienie metafory jaskini. Różnica pomiędzy poznaniem racjonalnym i zmysłowym. Natywizm i jego późniejsza rola w epistemologii. Teoria partycypacji. Metempsychoza. Lektura fragmentów "Państwa" i próba ich wizualizacji.	3	2
5.	Chrześcijaństwo a filozofia. Mistyka: irracjonalizm a racjonalizm i empiryzm. Dowody na istnienie Boga i zakład Pascala. Teodycea i problem zła w filozofii średniowiecznej i nowożytnej.	4	2
6.	Nowożytność: Filozofia Kartezjusza: sceptycyzm metodologiczny, metoda, argument snu cogito, dualizm i problem psychofizyczny. Monizm na przykładzie poglądów Spinozy Lektura fragmentów "Medytacji o pierwszej filozofii" Kartezjusza	6	3
7.	Etyka nowożytna: Teoria etyczna Kanta. Imperatyw kategoryczny jako przykład maksymy etyki autonomicznej. Etyka autonomiczna i heteronomiczna na przykładzie kantyizmu i chrześcijaństwa	2	2
8.	Egzystencjalizm na przykładzie poglądów S. Kierkegaarda i J.P. Sartre'a Egzystencjalizm chrześcijański a ateistyczny. Dramat i wyzwanie autentyczności. Egzystencja i esencja. Byt i nicość. Człowiek jako istota skazana na odpowiedzialność. Lektura fragmentów "Mur" Sartre'a	4	2
9.	Wątki filozoficzne w literaturze na przykładzie twórczości Olgi Tokarczuk. Status ontologiczny postaci literackiej. Koncepcja czulego narratora. Filozofia nowożytna w literaturze współczesnej. Rzeczywistość jako błąd epistemologiczny. Lektura fragmentów "Momentu niedźwiedzia" i "Biegunów"	3	1
Razem		35	20

Metody kształcenia

Forma zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Wykład informacyjny; prezentacja multimedialna; dyskusja; analiza tekstu; learning by doing

Warunki zaliczenia:

Oceny wystawione w oparciu o zdobyte punkty.

6.0 (celujący): 100% punktów oraz wiedzy i umiejętności wykraczające poza program zajęć.

5.0 (bardzo dobry): 91-100%

4+ (dobry plus): 81-90%

4 (dobry): 71-80%

3+ (dostateczny plus): 61-70%

3 (dostateczny): 50-60%

2 (niedostateczny): poniżej 50%

Sposób zaliczenia	Kryteria oceny	Wagi (%)
		Wykład
Egzamin ustny		0
Egzamin pisemny		100%
Kolokwium		0
Przygotowanie i przedstawienie eseju / referatu / innej formy wypowiedzi pisemnej		0
Wykonanie zadań / ćwiczeń / projektu podczas zajęć		0

Wykonanie zadań / ćwiczeń / projektu poza zajęciami		0
Wypowiedzi ustne podczas zajęć (np. w trakcie dyskusji, debaty)		0
Inny		0
Razem		100%

Rozliczenie pracy własnej studenta

L.p.	Czynności w ramach pracy własnej	Szacowana liczba godzin	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Przygotowanie do udziału w zajęciach (np. wstępna lektura, przygotowanie lub zgromadzenie materiałów, pomocy, przygotowanie referatu lub prezentacji na zajęcia itp.)		
2.	Wykonanie ćwiczeń lub zadań po zajęciach (jako utrwalenie lub rozszerzenie treści z odbytych zajęć)		
3.	Realizacja zadania projektowego poza zajęciami		
4.	Przygotowanie pracy pisemnej poza zajęciami		
5.	Lektura obowiązkowa	50	65
6.	Obowiązkowe zapoznanie się z innymi materiałami lub treściami (np. materiałami audio, wideo, narzędziami, pomocami, oprogramowaniem, sprzętem, aktami prawnymi, dokumentacją, warunkami miejsca pracy itp.)	10	10
7.	Przygotowanie do kolokwium		
8.	Przygotowanie do egzaminu	30	30
9.	Inne		
Razem		90	105

Literatura obowiązkowa

1.	Platon. Eutyfron, https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/platon-eutyfron/
2.	Platon, Państwo, https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/platon-panstwo/ (wybrane fragmenty)
3.	Kartezjusz, Medytacje o pierwszej filozofii, Medytacja pierwsza PWN, Warszawa 2001
4.	Olga Tokarczuk, Moment niedźwiedzia, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2012 (wybrane fragmenty)

Literatura uzupełniająca

1.	W. Tatarkiewicz, Historia filozofii, t I-III, PWN, Warszawa 2010
2.	Olga Tokarczuk, Bieguni, Wydawnictwo Literackie, Warszawa 2010 (wybrane fragmenty)
3.	Jostein Gaardner, Świat Zofii, Santorski, Warszawa 1995

Inne materiały dydaktyczne

1.	Anna Frątczak, Filozofia starożytna I https://www.youtube.com/watch?v=KJVL1Ctq3Pc&t=3735
2.	Anna Frątczak, Filozofia starożytna II, cz. 1 https://www.youtube.com/watch?v=2dW1euqaxq0&t=66s Anna Frątczak, Filozofia starożytna II cz. 2 https://www.youtube.com/watch?v=Eqxz7owYyfU&t=57s
3.	Anna Frątczak, Wątki filozoficzne w twórczości Olgi Tokarczuk, cz. 1 https://www.youtube.com/watch?v=JKtMRvOck2M&t=17s Anna Frątczak, Wątki filozoficzne w twórczości Olgi Tokarczuk, Cz. 2 https://www.youtube.com/watch?v=yXGqqM0-tZ4&t=1089s